

Вінницький національний технічний університет
Факультет менеджменту та інформаційної безпеки
Кафедра менеджменту, маркетингу та економіки

Роздатковий матеріал

до магістерської кваліфікаційної роботи
на тему:

УПРАВЛІННЯ ЛІКВІДНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВ ЛЕГКОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ (НА ПРИКЛАДІ ПРАТ «ВОЛОДАРКА»)

Виконав: студент 2 курсу, групи 1МФК-
17м

спеціальності 073 «Менеджмент»

Шевченко О. А

Керівник: д.е.н., доцент каф. ММЕ

Джеджула В. В..

Мета і задачі дослідження. Метою роботи є обґрунтування теоретико-методичних засад управління ліквідністю підприємства, що сприятиме підвищенню ефективності функціонування підприємства та рівня його конкурентоспроможності.

Для досягнення поставленої мети передбачено розв'язання таких **основних задач:**

- Узагальнити підходи до визначення сутності поняття «ліквідність»;
- розглянути особливості управління ліквідністю підприємства;
- узагальнити методичні підходи до оцінювання ефективності управління ліквідністю;
- здійснити аналіз стану та розвитку підприємств легкої промисловості в Україні;
- оцінити ефективність управління ліквідністю ПрАТ «Володарка»;
- сформулювати пріоритетні напрямки покращення діяльності підприємства та на їх основі розробити ефективні заходи підвищення ефективності управління ліквідністю ПрАТ «Володарка».

Об'єкт дослідження – процес управління ліквідністю підприємств.

Предмет дослідження – теоретико-методичні та прикладні засади управління ліквідністю підприємства легкої промисловості (на прикладі ПрАТ «Володарка»).

удосконалено:

- модель механізму ефективної платіжної політики підприємства, яка охоплює два рівні прийняття фінансових рішень, а також конкретизує основні методи й моделі платіжної політики підприємства легкої промисловості в умовах нестабільного економічного середовища. Розробка і застосування механізмів ефективної платіжної політики, заснованої на принципах адаптивного підходу, дозволить вчасно уникнути фінансових утрат, пов'язаних зі зміною умов економічного середовища, а також підвищити кредитоспроможність підприємства з урахуванням стратегічних цілей розвитку.

дістало подальший розвиток:

- категорійний апарат управління ліквідністю, що на відміну від існуючих положень, визначається як перманентний процес забезпечення належного рівня ліквідності підприємства через збалансування руху грошових потоків за допустимого рівня фінансової стійкості та прибутковості. Систематизовано складові елементи процесу управління ліквідністю.

Практичне значення одержаних результатів. Отримані результати дали змогу оцінити та запропонувати заходи щодо удосконалення системи управління ліквідністю ПрАТ «Володарка». Сформовано напрямки покращення діяльності підприємства.

Таблиця 1 – Систематизація підходів до визначення сутності поняття «ліквідність»

Автор	Ліквідність – це
М. Давиденко [1]	механізм перетворення фінансових або матеріальних активів у грошові кошти з метою своєчасного виконання зобов'язань
Вовк В., Бугай О. [2]	здатність активу до швидкого перетворення на грошові кошти
Дорошенко А. П. [3], Чупис А. В., Царенко А. М., Кашенко О. Л., Закоморний С. Н., Борисова В. А. [4], Прикіна Л.В. [5]	спроможність суб'єкта господарювання проводити розрахунки за своїми зобов'язаннями як за рахунок наявних грошових коштів, так і за рахунок грошових коштів, отриманих від реалізації окремих елементів майна підприємства
Масленников Є.І. [6]	здатність підприємства фінансувати свою діяльність
Ковальов В.В. [7]	у підприємства оборотних коштів у розмірі, теоретично достатньому для погашення короткострокових зобов'язань, що передбачені контрактами
Олександренко І. В. [8]	спроможність підприємства швидко реалізувати активи й одержувати гроші для оплати зобов'язань, тобто це співвідношення величини ліквідних активів і поточної заборгованості
Лахтіонова Л. А. [9], Бержанір І. А. [10]	здатність та швидкість перетворення оборотних активів у грошові кошти з метою погашення поточних зобов'язань як у міру надходження термінів їх сплати, так і прострочених боргів
Польова Т. В., Кравцова Ю. В. [11]	здатність розраховуватися за своїми поточними зобов'язаннями наявними оборотними ресурсами шляхом швидкого конвертування їх у грошові кошти
Олійник О. О., Роговий С. М. [12]	спроможність підприємства реалізувати активи й одержувати кошти для оплати зобов'язань, як відповідне співвідношення величини ліквідних активів і поточної заборгованості, тобто здатність активів підприємства швидко перетворюватись на грошові кошти.
Корньєва Н.О., Кирлейза Г.М. [13]	здатність цінностей легко перетворюватись на гроші, тобто абсолютно ліквідні засоби, без істотної втрати його вартості (з мінімальними витратами)

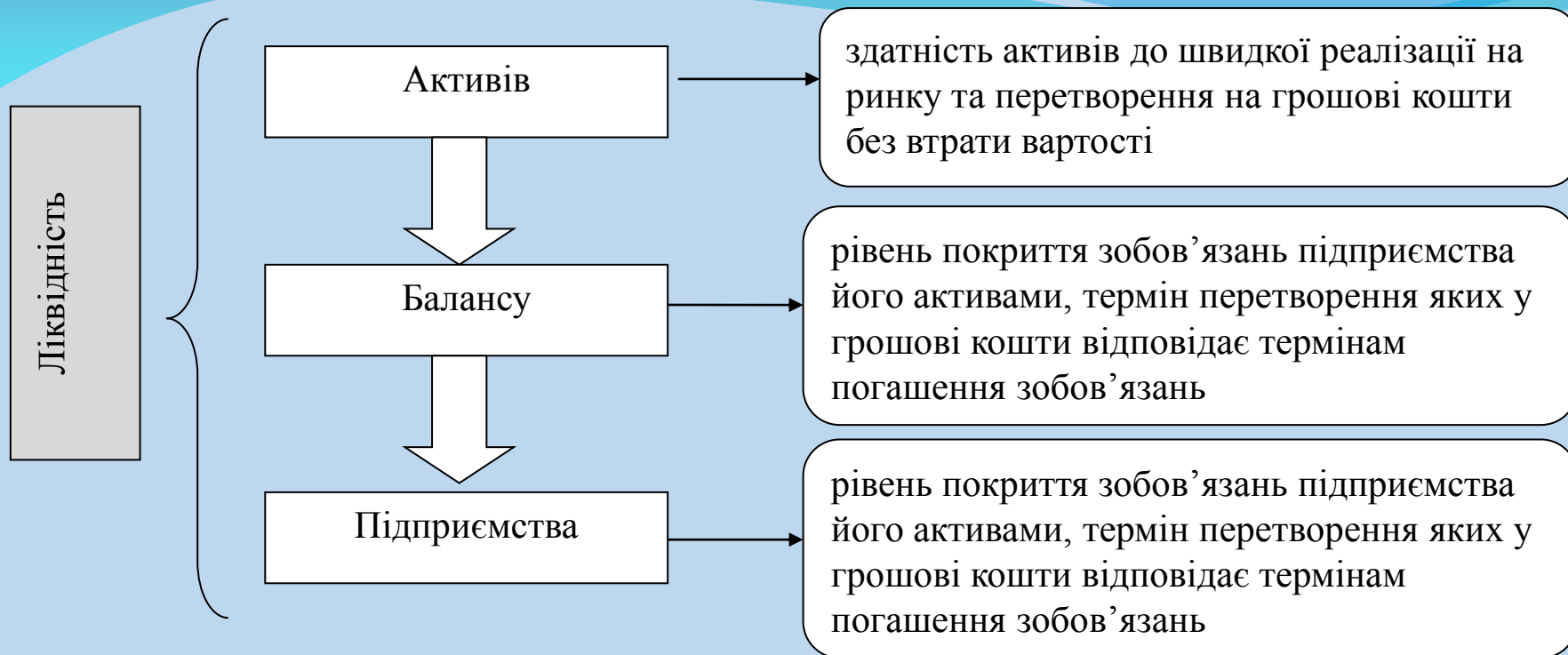

Рисунок 1 – Складові ліквідності (узагальнено за [1-14])

Таблиця 2 – Фактори впливу на ліквідність [19-20]

Фактори, що впливають на збільшення ліквідності	Фактори, що впливають на зменшення ліквідності
<ul style="list-style-type: none"> • одержання довгострокового кредиту 	<ul style="list-style-type: none"> • погашення довгострокових позик
<ul style="list-style-type: none"> • інвестування капіталу 	<ul style="list-style-type: none"> • грошові виплати
<ul style="list-style-type: none"> • прибутки 	<ul style="list-style-type: none"> • збитки
<ul style="list-style-type: none"> • амортизаційні відрахування 	<ul style="list-style-type: none"> • податки на дохід від оцінки активів
<ul style="list-style-type: none"> • скорочення дебіторської заборгованості 	<ul style="list-style-type: none"> • інвестиції в основні засоби
<ul style="list-style-type: none"> • повернення наданих позик 	<ul style="list-style-type: none"> • погашення короткострокових кредитів
<ul style="list-style-type: none"> • продаж необоротних активів 	<ul style="list-style-type: none"> • використання резервних фондів

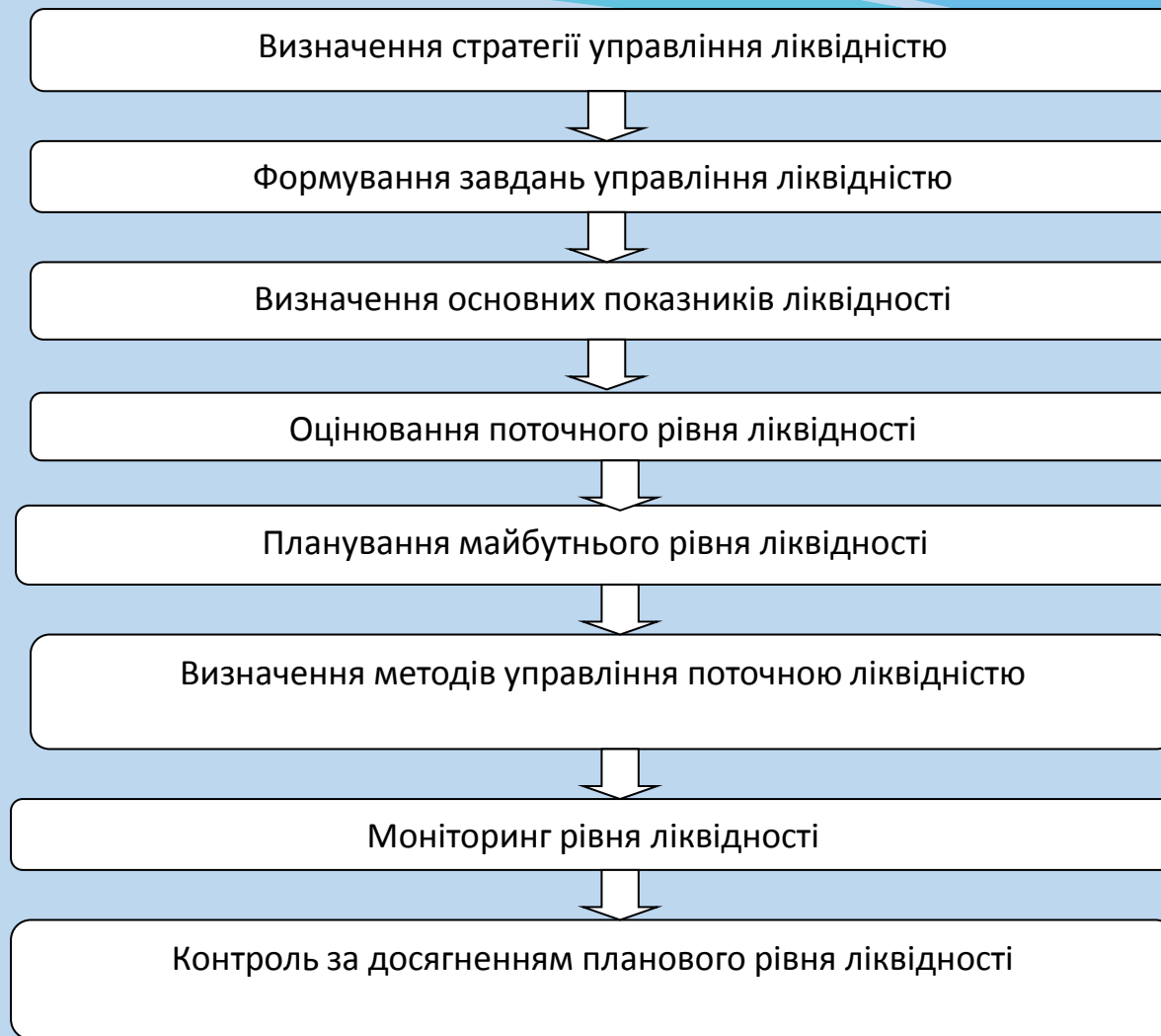

Рисунок 2 – Етапи управління ліквідністю

Рисунок 3 – Методологічні складові аналізу ліквідності

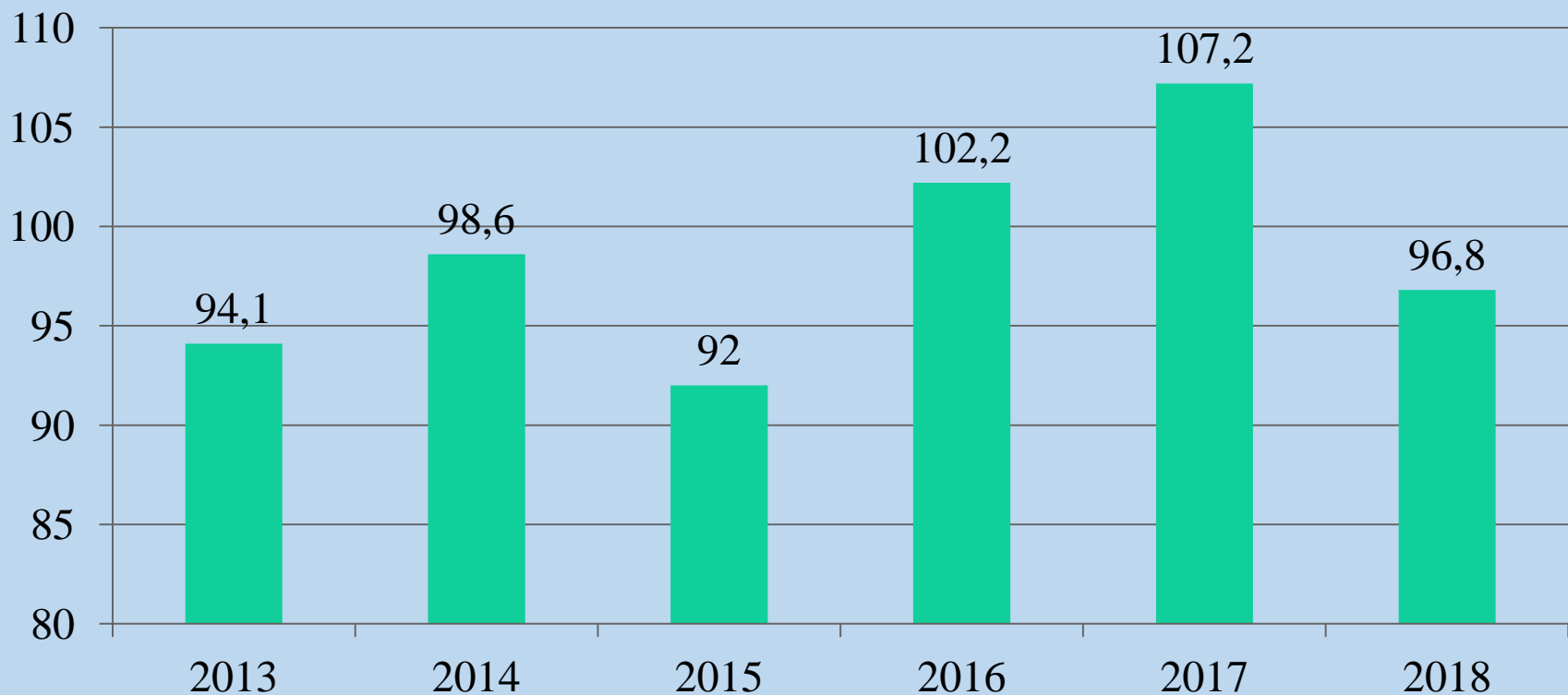

Рисунок 4 – Динаміка темпів зміни виробництва продукції підприємств текстильного виробництва, виробництва одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів (складено за даними [38])

Таблиця 3 – Динаміка фінансових результатів підприємств легкої промисловості, млн грн

Показник	2013	2014	2015	2016	2017
Фінансовий результат до оподаткування	255,3	-478,7	867,6	1641,2	1332,7
Чистий прибуток	162,5	-376,3	576,6	1318,3	1025,3

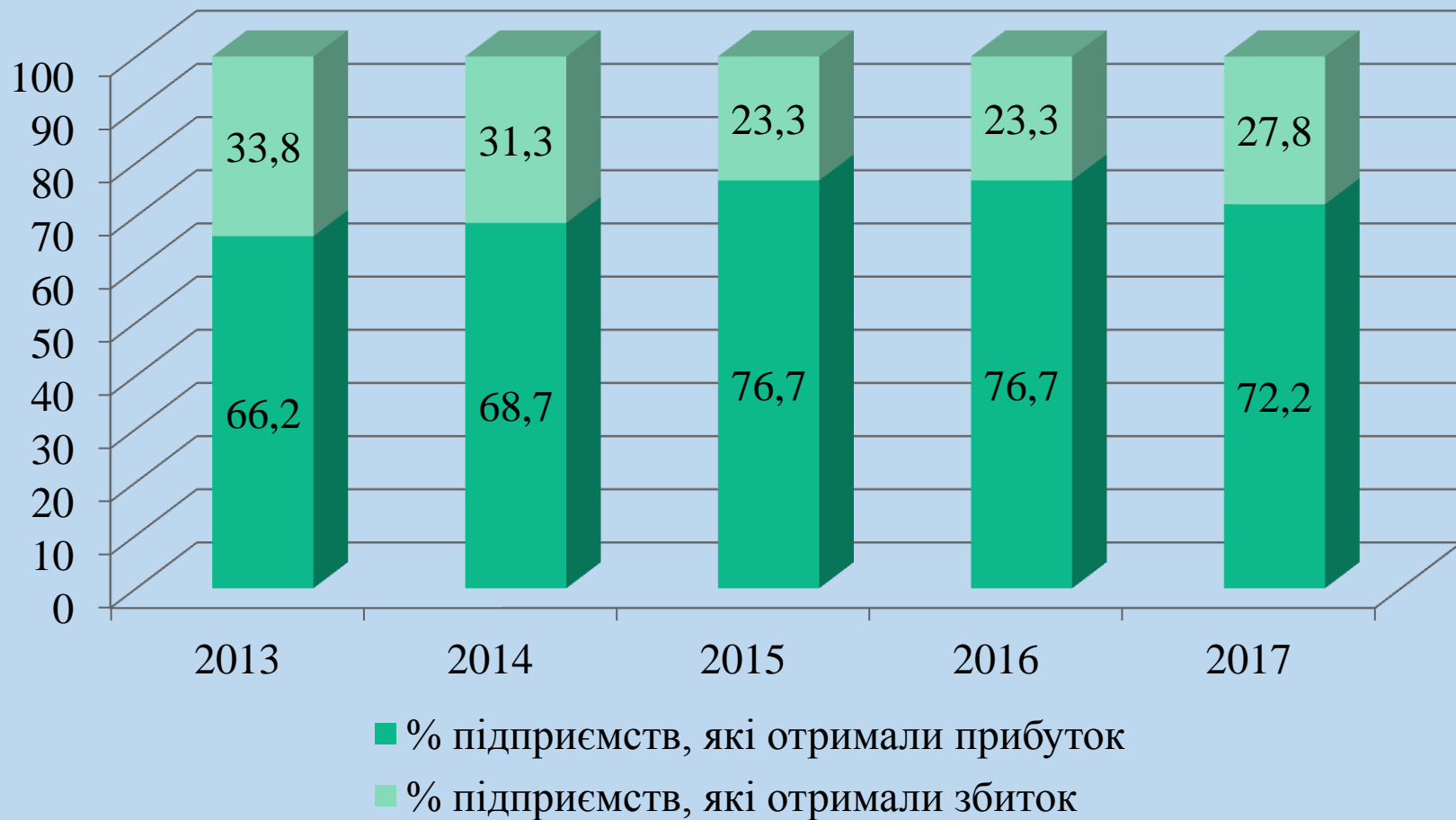

Рисунок 5 – Динаміка співвідношення прибуткових та збиткових підприємств легкої промисловості, % (складено за даними [38])

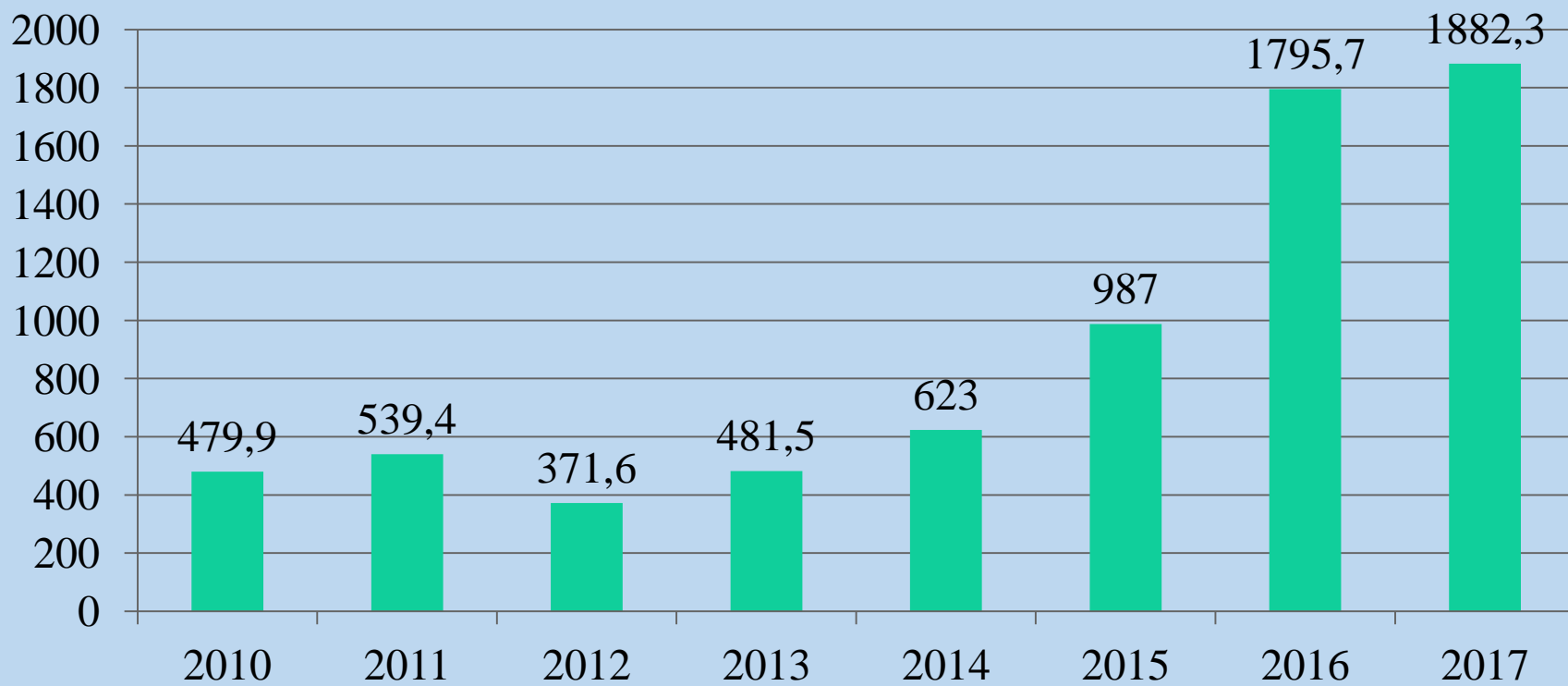

Рисунок 6 – Динаміка капітальних інвестицій підприємств легкої промисловості, млн грн (складено за даними [38])

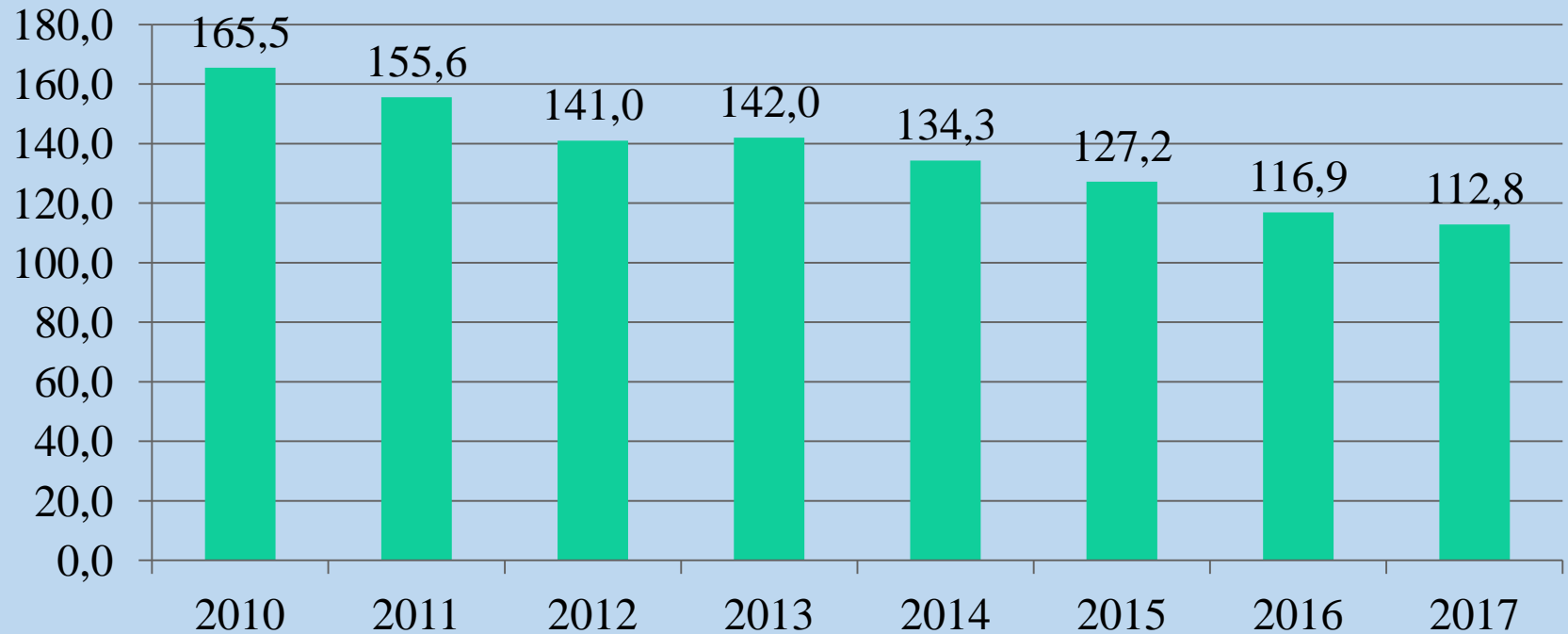

Рисунок 7 – Динаміка прямих іноземних інвестицій в підприємства легкої промисловості, млн дол. США (складено за даними [38])

Таблиця 4 – Зовнішня торгівля одягом за 2014-2017 рр.

	Експорт, тис. дол. США				Імпорт, тис. дол. США			
	2014	2015	2016	2017	2014	2015	2016	2017
Одяг та додаткові речі до одягу, трикотажні	135545,6	96890,1	107334,1	121895,1	254291,0	159376,8	160723,8	185980,2
Одяг та додаткові речі до одягу, текстильні	410613,0	330855,5	355076,7	378721,2	293171,0	178939,4	176771,7	187919,6
Інші готові текстильні вироби	109736,2	95049,7	100322,1	116205,3	221449,3	158072	203367,1	236795,7
Головні убори	2012,6	2568,9	3061,5	3298,8	16608,6	8622,7	7494,1	9343,3
Одяг	657907,4	525364,2	565794,4	620120,4	785519,9	505011,0	548356,7	620038,8

Таблиця 5 – Динаміка абсолютних показників діяльності ПрАТ «Володарка» за 2015-2017рр.

Показник	2015 р.	2016 р.	2017 р.	Зміна значень 2017р. порівняно з 2015р.		Зміна значень 2017р. порівняно з 2016р.	
				Абсолют-на	Темп прирос- ту,%	Абсолют- на	Темп прирос- ту,%
1	2	3	4	5	6	7	8
Середньорічна вартість активів, тис. грн.	32004,50	40477,50	42798,50	10794,00	33,73	2321,00	5,73
Середньорічна вартість власного капіталу, тис. грн.	20460	26771,5	31405,5	10945,50	53,50	4634,00	17,31
Середньорічна вартість залученого капіталу, тис. грн.	11544,5	13706	11393	-151,50	-1,31	-2313,00	-16,88
Середньорічна вартість необоротних активів, тис. грн.	11585,5	16759,5	18514	6928,50	59,80	1754,50	10,47
Середньорічна вартість оборотних активів, тис. грн.	20419	23718	24284,5	3865,50	18,93	566,50	2,39
Чистий дохід, тис. грн.	114 824,0	132 150,0	155 972,0	41148,00	35,84	23822,00	18,03
Собівартість реалізованої продукції, тис. грн.	83 280,0	100 520,0	118 010,0	34730,00	41,70	17490,00	17,40
Валовий прибуток, тис. грн.	31 544,0	31 630,0	37 962,0	6418,00	20,35	6332,00	20,02
Фінансовий результат від операційної діяльності, тис. грн.	11 549,0	7 984,0	6 593,0	-4956,00	-42,91	-1391,00	-17,42
Чистий прибуток, тис. грн.	8 726,0	5 512,0	5 015,0	-3711,00	-42,53	-497,00	-9,02
Матеріальні витрати, тис. грн.	21545	23878	24608	3063	14,22	730	3,06
Витрати на оплату праці, тис. грн.	56 139,60	75 749,80	95 389,80	39250,2	69,92	19640	25,93
Чисельність працюючих, чол.	860	860	840	-20	-2,33	-20	-2,33

Таблиця 6 – Динаміка показників фінансової стійкості ПрАТ «Володарка» за 2015-2017рр.

Показник	2015 р.	2016 р.	2017 р.	Зміна значень 2017р. порівняно з 2015р.		Зміна значень 2017р. порівняно з 2016р.	
				Абсолют -на	Темп прирос- ту,%	Абсолют -на	Темп прирос- ту,%
Коефіцієнт автономії	0,64	0,66	0,73	0,09	14,78	0,07	10,95
Коефіцієнт концентрації залученого капіталу	0,36	0,34	0,27	-0,09	-26,20	-0,07	-21,38
Коефіцієнт фінансового ризику	0,56	0,51	0,36	-0,20	-35,71	-0,15	-29,14
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	0,43	0,37	0,41	-0,02	-5,36	0,04	9,76
Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними активами	0,43	0,42	0,53	0,10	22,14	0,11	25,76

Таблиця 7 – Динаміка показників ефективності діяльності ПрАТ «Володарка» за 2015-2017рр.

Показник	2015 р.	2016 р.	2017 р.	Зміна значень 2017р. порівняно з 2015р.		Зміна значень 2017р. порівняно з 2016р.	
				Абсолютна	Темп приросту,%	Абсолютна	Темп приросту,%
Коефіцієнт рентабельності активів,%	27,26	13,62	11,72	-15,55	-57,02	-1,90	-13,95
Коефіцієнт рентабельності власного капіталу,%	42,65	20,59	15,97	-26,68	-62,56	-4,62	-22,44
Коефіцієнт рентабельності залученого капіталу,%	75,59	40,22	44,02	-31,57	-41,76	3,80	9,45
Коефіцієнт рентабельності продажу,%	7,60	4,17	3,22	-4,38	-57,69	-0,96	-22,91
Коефіцієнт оборотності активів, оборотів	3,59	3,26	3,64	0,06	1,58	0,38	11,63
Коефіцієнт оборотності власного капіталу, оборотів	5,61	4,94	4,97	-0,65	-11,51	0,03	0,61
Коефіцієнт оборотності залученого капіталу, оборотів	9,95	9,64	13,69	3,74	37,64	4,05	41,99
Коефіцієнт оборотності оборотних активів, оборотів	5,62	5,57	6,42	0,80	14,21	0,85	15,27
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості, оборотів	11,31	10,09	11,22	-0,09	-0,79	1,13	11,23
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості, оборотів	11,44	9,92	12,25	0,82	7,16	2,34	23,59
Тривалість обороту дебіторської заборгованості, днів	31,83	35,69	32,09	0,25	0,80	-3,60	-10,10
Тривалість обороту кредиторської заборгованості, днів	31,48	36,31	29,38	-2,10	-6,68	-6,93	-19,09

Таблиця 8 – Динаміка активів ПрАТ «Володарка» за ступенем ліквідності

Показник	Кінець 2015р.		Кінець 2016р.		Кінець 2017р.		Відхилення значень кінця 2017р. від			
							Кінець 2015р.		Кінець 2016р.	
	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%	Абсолютне, тис. грн.	Пунктів структури, %	Абсолютне, тис. грн.	Пунктів структури, %
A1	6094	15,36	5715	13,84	6528	14,73	434	-0,63	813	0,89
A2	10182	25,66	13086	31,70	13320	30,06	3138	4,39	234	-1,64
A3	7614	19,19	4745	11,49	5175	11,68	-2439	-7,51	430	0,18
A4	15784	39,78	17735	42,96	19293	43,54	3509	3,75	1558	0,57
Вартість майна	39674	100	41281	100	44316	100	4642	0,00	3035	0,00

Таблиця 9 – Склад, структура та динаміка зобов'язань ПрАТ «Володарка» за ступенем погашення зобов'язань

Показник	Кінець 2015р.		Кінець 2016р.		Кінець 2017р.		Відхилення значень кінця 2017р. від			
	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%	Кінець 2015р.		Кінець 2015р.	
							Абсолютне, тис. грн.	Пунктів структури,%	Абсолютне, тис. грн.	Пунктів структури,%
П1	10616	26,76	11478	27,80	9934	22,42	-682	-4,34	-1544	-5,39
П2	2030	5,12	1168	2,83	2323	5,24	293	0,13	1155	2,41
П3	2509	6,32	2509	6,08	0	0,00	-2509	-6,32	-2509	-6,08
П4	24519	61,80	26126	63,29	32059	72,34	7540	10,54	5933	9,05
Вартість майна	39674	100	41281	100	44316	100	4642	0,00	3035	0,00

Таблиця 10 – Аналіз ліквідності балансу ПрАТ «Володарка»

Актив	Кінець 2015р.	Кінець 2016р.	Кінець 2017р.	Пасив	Кінець 2015р.	Кінець 2016р.	Кінець 2017р.	Платіжні засоби: надлишок (+) або нестача (-)		
								Кінець 2015р.	Кінець 2016р.	Кінець 2017р.
A1	6094	5715	6528	П1	10616	11478	9934	-4522	-5763	-3406
A2	10182	13086	13320	П2	2030	1168	2323	8152	11918	10997
A3	7614	4745	5175	П3	2509	2509	0	5105	2236	5175
A4	15784	17735	19293	П4	24519	26126	32059	-8735	-8391	-12766

Таблиця 11 – Показники ліквідності ПрАТ «Володарка»

Показник	2015 р.	2016 р.	2017 р.	Зміна значень 2017р. порівняно з 2015р.		Зміна значень 2017р. порівняно з 2016р.	
				Абсолют- на	Темп прирос- ту,%	Абсолют- на	Темп прирос- ту,%
Коефіцієнт покриття	2,18	1,88	1,95	-0,23	-10,50	0,07	3,99
Коефіцієнт швидкої ліквідності	1,55	1,51	1,61	0,06	3,79	0,10	6,78
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,458	0,467	0,492	0,034	7,416	0,025	5,29

Таблиця 12 – Матриця SWOT- аналізу ПрАТ «Володарка»

Складові SWOT-аналізу	Можливості	Загрози
	1. Збільшення асортименту послуг, які надає під-приємство 2. Послаблення позицій підприємств-конкурентів. 3. Приріст кількості спо-живачів. 4. Політична стабільність. Зростання швидкості руху до Європейської інтеграції	1. Сповільнення росту ринку. 2. Зменшення грошових доходів населення. 3. Посилення ринкових по-зицій конкурентів. 4. Зменшення кількості споживачів. 5. Не стабільність політич-ної ситуації.
Сильні сторони:	SO-стратегії	ST-стратегії
1. Досвід роботи на ринку. 2. Кваліфікація співробіт-ників. 3. Репутація у покупців. 4. Висока якість продукції.	1. Розширення асортимен-ту послуг, що надаються 2. Розширення торговель-ної мережі завдяки ефек-тивній збутовій політиці.	1. Підтримка репутації на ринку. 2. Вчасне реагування на потреби покупців. 3. Збільшення попиту зав-дяки покращенню послуг, що надаються.
Слабкі сторони:	WO-стратегії	WT-стратегії
1. Брак фінансових ресур-сів. 2. Обмежена виробнича потужність.	1. Вихід на нові сегменти ринку 2. Поліпшення стратегії підприємства з викорис-танням маркетингових досліджень	1. Постійне покращення кваліфікації працівників 2. Задоволення потреб споживачів для усунення конкурентних вад. 3. Запровадження іннова-цій. 4. Гнучкість реагування на несприятливі зовнішні чинники.

Рисунок 8 – Пріоритетні напрямки впровадження програм ресурсозбереження на ПрАТ «Володарка»

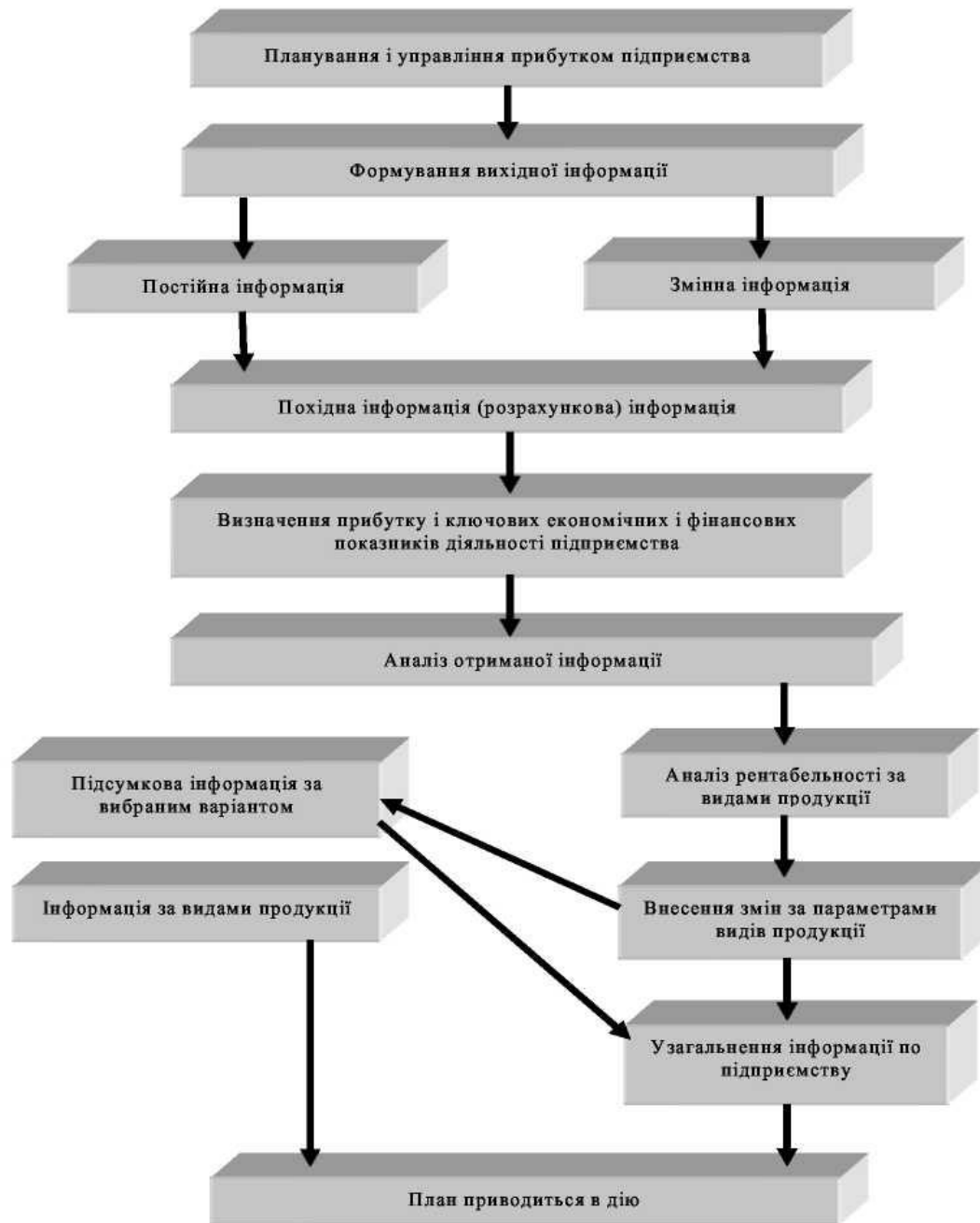

Рисунок 9 – Блок-схема алгоритму управління і планування прибутком

СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ПЛАТЕЖАМИ ПрАТ «ВОЛОДАРКА»

Рисунок 10 – Модель механізму ефективної платіжної політики підприємства

Таблиця 13 – План рекомендацій, який потрібно впровадити на ПрАТ «Володарка» з метою підвищення рівня ліквідності підприємства

Найменування та зміст заходу, що пропонується	Відповідальні за реалізацію заходу	Терміни виконання	Витрати, тис. грн	Економічний та інші види ефектів, тис. грн
Впровадження програм ресурсозбереження	Економічний відділ та виробничий відділи підприємства	10 місяців	-	Збільшення чистого прибутку підприємства на 10% 501,5
Удосконалення маркетингової політики	Відділ маркетингу	5 місяців	250,75	1003
Удосконалення політики управління дебіторською заборгованістю	Економічний відділ підприємства	5 місяців	-	12588,80
Формування ефективної платіжної політики	Економічний відділ підприємства	3-6 місяців	-	Підвищення конкурентоспроможності та ліквідності підприємства

Публікації за темою Магістерської кваліфікаційної роботи:

1. Шевченко О. А. Ліквідність підприємства: економічна сутність та необхідність управління [Електронний ресурс]/ Шевченко О. А. // Матеріали XLVIII Науково-технічної конференції факультету менеджменту та інформаційної безпеки (2019). – Режим доступу: <https://conferences.vntu.edu.ua/index.php/all-fm/all-fm-2019/paper/view/6664/5493>
2. Шевченко О. А. Аналіз стану та перспектив розвитку легкої промисловості України [Електронний ресурс]/ Шевченко О. А. // Молодь в науці: дослідження, проблеми, перспективи (2019). – Режим доступу: <https://conferences.vntu.edu.ua/index.php/mn/mn2019/paper/viewFile/8028/6710>.
3. Шевченко О. А. Аналіз рівня ліквідності підприємств легкої промисловості [Електронний ресурс] / Шевченко О. А. // Матеріали XLVII Науково-технічної конференції факультету менеджменту та інформаційної безпеки (2018). – Режим доступу: <https://conferences.vntu.edu.ua/index.php/all-fm/all-fm-2018/paper/view/3815/3170>

**Дякую за
увагу!!!**